

dannelsessøgende er mulighederne for at påbegynde og afslutte en længerevarende uddannelse i realiteten kun forbeholdt unge, hvis forældre er økonomisk velfunderede. Hvis princippet om lige adgang til uddannelse ikke skal være en illusion, bør de statsgaranterede lån snarest afvikles og erstattes med statslån; ellers vil klasseskellene forhindre mange unge i at få den uddannelse, som de har evner til og interesse i at få.

Da nærværende forslag sidst var til behandling i folketingets uddannelsesudvalg, udbad udvalget sig et skøn over de samlede renteomkostninger for en studerende i en henholdsvis 4-, 6- og 8-årig uddannelse ved maksimal låneoptagelse efter dette lovforslag og efter den gældende ordning.

Den 19. maj 1980 fik udvalget tilstillet følgende besvarelse af spørgsmålet:

»Som typeeksempel er valgt en 18-årig, der på-

begynder henholdsvis en 4-, 6- og 8-årig uddannelse pr. 1. august 1980 og årligt optager maksimalt lån.

Rentesatsen for de statsgaranterede studielån er for tiden typisk 16 pct. pro anno i studietiden og 16½ pct. pro anno i afviklingsperioden, mens renten på statslåne for tiden er 14 pct. pro anno (1 pct. over diskontoen). Da afviklingsperiodens længde ikke fremgår af lovforslaget, er af hensyn til sammenligneligheden med afviklingsvilkårene under lov nr. 218 af 23. maj 1979 valgt en 14-årig tilbagebetalingsperiode.

Endvidere er den årlige låneoptagelse regnet i faste priser (januar 1980-niveau), og der er ikke taget hensyn til, at renteudgifterne er fradragsberettigede på selvangivelsen.

I nedenstående tabel er for hver støtteordning anført de samlede hovedstole, renter og månedlige ydelser for de tre uddannelsestyper.

	4-årig uddannelse		6-årig uddannelse		8-årig uddannelse	
	DR's forslag kr.	Gældende lov kr.	DR's forslag kr.	Gældende lov kr.	DR's forslag kr.	Gældende lov kr.
Hovedstol (1980-priser).....	107.200	102.400	160.800	159.400	214.400	216.400
Renter indtil afviklingstidspunktet....	0	64.700	0	147.800	0	282.600
Renter i afviklingsperioden.....	125.700	256.700	188.600	472.100	251.400	766.900
Samlede renteomkostninger.....	125.700	321.400	188.600	619.900	251.400	1.049.500
Månedlig ydelse.....	1.350 ¹⁾	2.500	2.050 ¹⁾	4.650	2.700 ¹⁾	7.550

1) Ydelsen er beregnet under forudsætning af, at tilbagebetalingen foregår i kvartalsydelse svarende til de nuværende statslån (lån 1).«

Forslagsstillerne ønsker at gøre opmærksom på, at ovennævnte beregninger af renten på statslåne er baseret på en diskonto på 13 pct. Diskontoen er i den mellemliggende periode ændret til 11 pct., hvilket som bekendt vil medføre, at såvel renteudgifterne som den månedlige ydelse vil blive mindre i sin virkning for nærværende forslag.

Forslaget er tekst- og indholdsmæssigt lagt så tæt op ad den gældende lov som muligt, således at kun påtrængende forslag til ændringer er medtaget. Forslagsstillerne vil dog ikke afvise, at den ændrede karakter af støtten, som foreslås, samt indhøstede erfaringer i den tid, loven har været i kraft, kan tale for yderligere ændringer af bl.a. praktiske hensyn – og er åbne over for forhandlinger herom under udvalgsarbejdet i folketinget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Paragraffen præciserer, at alle uddannelsessøgende, uanset uddannelsesretning, skal kunne opnå statslån, således at de praktiske uddannelser i økonomisk henseende ligestilles med de teoretiske. Med anvendelsen af det brede begreb »almindelig erhvervsindtægt« i lovforslagsteksten er det tilsigtet, at man ved administrationen af loven kan graduere efter, om uddannelsen helt, delvis eller normalt slet ikke afskærer den pågældende fra at oppebære den for den pågældende normale erhvervsindtægt. Administrationen heraf sker efter retningslinjer, som det i § 4, stk. 1, nævnte Råd fastsætter for de forskellige uddannelser.